

HUNGARY:

A hét jazzlemeze – *Jon Weber: Simple Complex*

2005.03.21.

Somebody urged Jon Weber, Chicago pianist/composer, to confidently initiate and complete this ambitious project. Weber finally accepted the challenge. Listening to his performance, you have the feeling that no project is too ambitious for this man. Briefly, here is the story of *"SIMPLE COMPLEX."*

Chicago és a jazz: a képzeletbeli esszétéma kapcsán a legtöbbeknek talán Bix Beiderbecke és a „Chicago-style”, majd Von Freeman, a korai Sun Ra, az AACM, Muhal Richard Abrams, Kalaparusha Maurice McIntyre, az Art Ensemble of Chicago, a fiatalabbak közül pedig Kurt Elling és Patricia Barber jut az eszébe. Ám aki hallotta már játszani a közeli Milwaukee-ből a Windy Townba átszármazott Jon Webert, külön fejezetet szán majd neki a maga jazz-esszéjében. Weber a gyors számaiban, ahol ez világosabban megmutatkozhat, egyedülálló stílussal rendelkező virtuóznak mutatkozik, de lassabb darabjaiban is mélyen meggyőző a játéka. A *SIMPLE COMPLEX* kizárólag saját szerzeményeket tartalmaz, amelyek közül nem egy a most negyvenhárom éves muzsikuspályakezdo korában keletkezett (esetleg még előbb), mostanáig egy pincében pihent, s várta, hogy szerzője újra felfedezze a benne rejlő lehetőségeket. S a csoda megtörtént. A lemez oszejtjték ezek a sokáig felhasználatlanul hevero teleirt kottalapok jelentették. Miután Weber úgy érezte, némelyik kézirat érdemes az újragondolásra, belekezdett az átdolgozásokba. Csak ezt követően találta meg a „gombokat a kabáthoz”, vagyis az egyes szerzeményeket hitelesen, a szerző szándékaival megegyezően előadó muzikusokat. Egy dániai utazás alkalmával hallotta Niels-Henning Ørsted Pedersen játékát, akivel még aznap este megismerkedett, és néhány hónap múlva már fel is vették együtt a *While She's Dreaming* és a *Jolie* című darabot. Míg az előbbi magját a *Musikalisches Opfer* néhány hangja képezi, és Weber e hangokra írt variációi szólnak meg az albumon, addig a kicsit brazilos *Jolie*-ban a dán bogos a tole megszokott színvonalon szólózik-kísér, de a mindössze négy és fél perces darabba még egy Gary Burton-féle négyütös vibrafonszólo is belefér.

Jon Weber következő kiszemeltje a trombitás csillag, Roy Hargrove volt. A rézfűvósra kemény feladat várt Weber lemezén: egy hangnembváltásokkal teli, a leggyakorlottabb játékosokat is alaposan próbára tevo számban (*No More Words*) kellett szárnykürtön duót játszania a szerző-zongoristával. Nemi vonakodás után Hargrove elfogadta a kihívást, s most a CD egyik legjobb teljesítményével büszkélkedhet: a két muzsikuspályakezdo korában keletkezett (esetleg még előbb), mostanáig egy pincében pihent, s várta, hogy szerzője újra felfedezze a benne rejlő lehetőségeket. S a csoda megtörtént. A lemez oszejtjték ezek a sokáig felhasználatlanul hevero teleirt kottalapok jelentették. Miután Weber úgy érezte, némelyik kézirat érdemes az újragondolásra, belekezdett az átdolgozásokba. Csak ezt követően találta meg a „gombokat a kabáthoz”, vagyis az egyes szerzeményeket hitelesen, a szerző szándékaival megegyezően előadó muzikusokat. Egy dániai utazás alkalmával hallotta Niels-Henning Ørsted Pedersen játékát, akivel még aznap este megismerkedett, és néhány hónap múlva már fel is vették együtt a *While She's Dreaming* és a *Jolie* című darabot. Míg az előbbi magját a *Musikalisches Opfer* néhány hangja képezi, és Weber e hangokra írt variációi szólnak meg az albumon, addig a kicsit brazilos *Jolie*-ban a dán bogos a tole megszokott színvonalon szólózik-kísér, de a mindössze négy és fél perces darabba még egy Gary Burton-féle négyütös vibrafonszólo is belefér.

A lelkesedo amerikai és európai kritikák hol az év jazzlemezeének mondják a *SIMPLE COMPLEX*t, hol a chicagói zongoristát nevezik ki az év jazzművészeének. Mások elsorban a komponistát tisztelik benne, és szerzeményeit Wayne Shorter, illetve Herbie Hancock legjobb darabjaihoz hasonlítják. A hangszeres virtuozitás buvkörébe került recenzensek Oscar Peterson és Art Tatum ihletettséget emlegetik Jon Weber játékát hallva. Megint mások beérik a „Chicagóban élő óriás” és – Weber kivételesen gazdag lexikális ismereteire, valamint sok ezer standardet és kvázi-standardet tároló félelmetes memóriájára utalva – a „négy lábón járó enciklopédia” kifejezésekkel. Végül akad olyan bíráló is, aki, kifogyván a zenei hasonlatokból, Mallarmé költészetéhez hasonlítja Weber művészetét. Minden hasonlat reálisan hangzik és minden, filozofokban beszélő kritikusának igaza van, mindehhez csupán annyit tehetünk hozzá sok ezer kilométerre Chicagótól, hogy a hallgató mégiscsak akkor jár a legjobban, ha elfeledkezve a Jon Weberre ragasztott epitheton ornansokról és a hasonlatokban szereplő tekintélyes személyekről, végighallgatja néhányszor a *SIMPLE COMPLEX*t. Biztosra veheto, hogy ez a zene a maximalista hallgatók igényeit is ki fogja elégíteni.

György Máté J.